

ATT GÅ FRÅN ORD TILL HANDLING – LÄRDOMAR FRÅN UTFORSKANDE AV BARNS KOLLEKTIVA DELAKTIGHET

Sofia Enell

Institution för socialt arbete, Linnéuniversitetet

Den senaste tiden har förebyggande arbetet med barn och unga uppmärksammats allt mer. Inte sällan sammankopplas utvecklingen av ett mer förebyggande arbete med ett stärkt barnrättsperspektiv och en strävan efter att göra barn mer delaktiga. Flera pågående utvecklingsarbeten för att utveckla tidigare och bättre samordnade insatser är därtill inspirerade av den skotska modellen ”Getting It Right For Every Child” och dess värdegrund i att stödja barns och ungas fulla deltagande i alla beslut som rör dem. Strävan efter barns ökade delaktighet har dock i huvudsak kommit till uttryck i det enskilda barnets rätt till delaktighet. Barns kollektiva delaktighet, att som grupp eller allmänhet involveras i frågor på olika nivåer, har varit mindre framträdande. Inom ramen för forskningsprogrammet Connected Children, ett partnerskap för en kunskapsbaserad och innovativ prevention, har professionella med olika kopplingar till att utveckla mer förebyggande insatser för barn och unga samlats för att tillsammans med forskare utforska barns kollektiva delaktighet. Ett uttalat syfte med gruppens arbete har varit att skapa delaktighet för barn och unga på ett sätt som får reell betydelse för utvecklingen av tidiga och samordnade insatser. Med inspiration av en aktionsutforskande ansats (Percy-Smith & Walsh, 2006; Percy-Smith & Dalrymple, 2018) har gruppen strävat efter att få en djupare förståelse för utmaningarna med barns delaktighet, reflektera över rådande praktik och söka efter möjliga handlingsalternativ som svar på funna dilemman.

Efter mer än 15 sammankomster under två års tid, i grupp och enskilt med forskare, har gruppen undersökt argument för och definitioner av barns kollektiva delaktighet samt hur kollektiv delaktighet kan skapas. Arbetet har resulterat i flera lärdomar som å ena sidan visar på vikten av organisatorisk efterfrågan och mottaglighet för att ompröva barnsyn och praktik för att skapa strukturer för barns deltagande. När detta saknas blir de professionella fångar i organisationen och i formaliserade förankringsprocedurer. Å andra sidan är gruppens lärdomar att begriplig och meningsfull kunskap kan skapas när den utgår från deltagares egna frågeställningar om barns delaktighet och att erfarenheter av att involvera barn kan skapa incitament för att utmana rådande villkor och strukturer som utesluter barns delaktighet. Sammantaget visar gruppens utforskande att barns rätt till delaktighet inte är given vilket kan ses som ett uttryck för en vuxenorienterad barnsyn som vare sig kräver eller efterfrågar barns erfarenheter av sin vardag och uppfattningar om sina behov.

Nyckelord: Förebyggande arbete, Barns kollektiva delaktighet, Barns rättigheter, Aktionsutforskande ansats

REFERENSER

- Percy-Smith, B., & Walsh, D. (2006). Improving services for Children and Families: Listening and Learning, Report from a systemic action inquiry evaluation process. Northampton: Children's Fund Northamptonshire/ SOLAR.
- Percy-Smith, B. & Dalrymple, J. (2018) Stories from journeys to the edge of care: Challenges for children and family services. Children and youth services review. [Online] 94216–224.